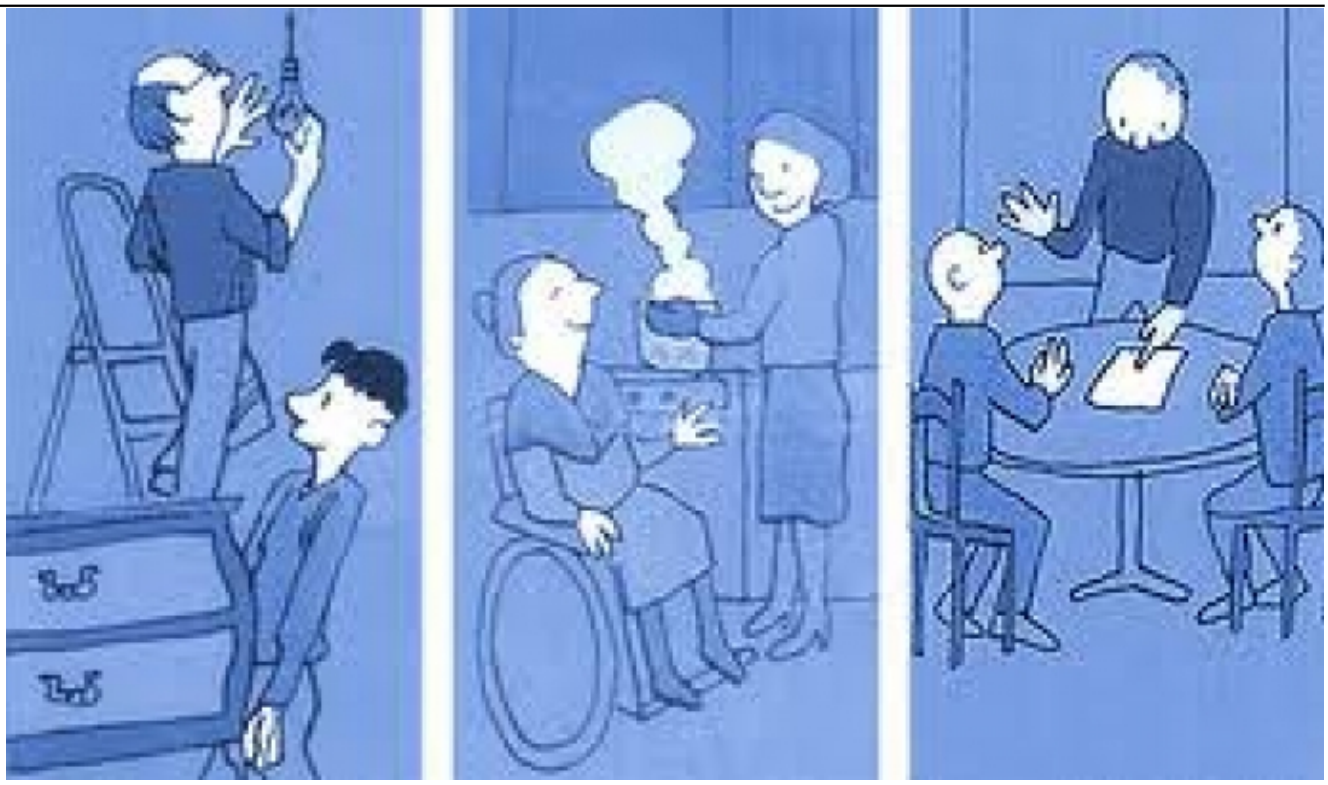
Comunitari

Què són els Bancs del Temps?

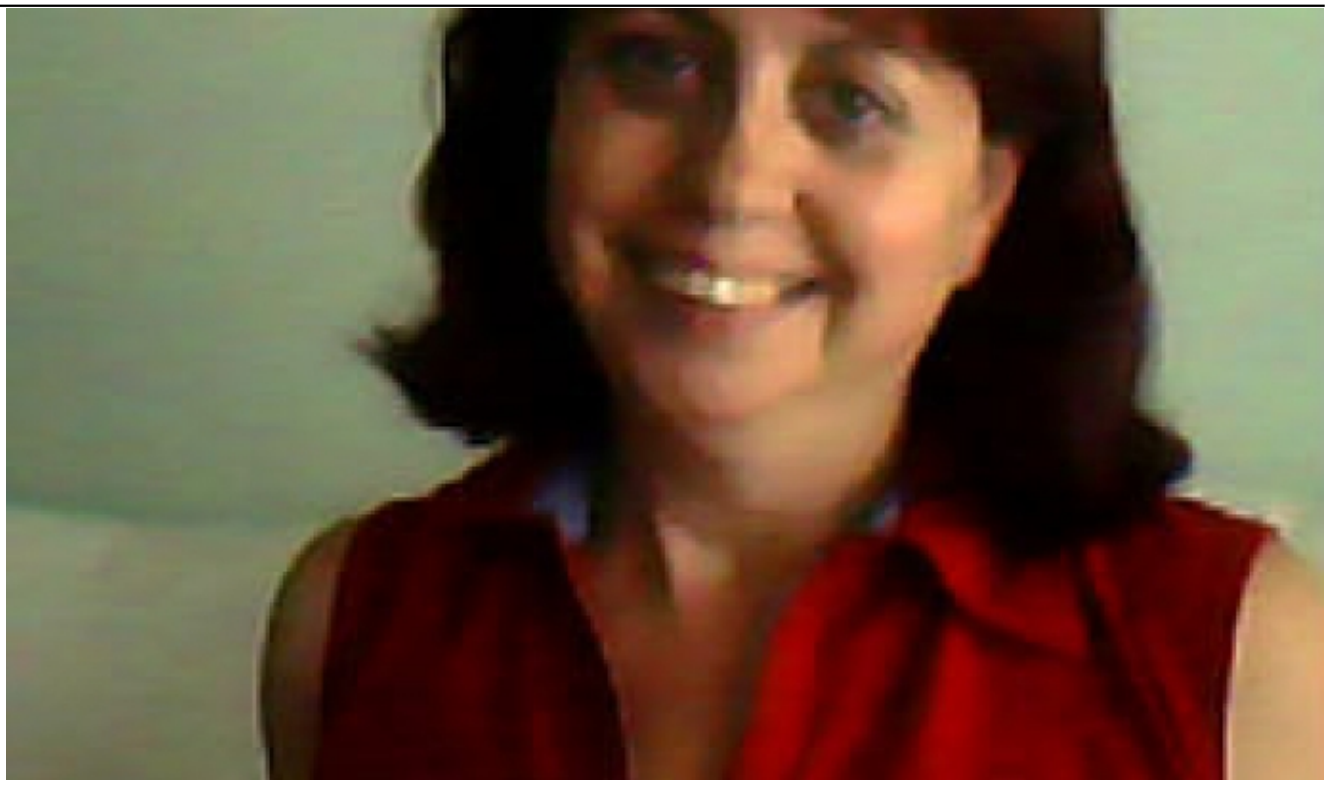
29/08/2013
Autor/a: Federació d'Ateneus de Catalunya

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Font:

Què són els Bancs del Temps?

29/08/2013
Autor/a: Federació d'Ateneus de Catalunya

Resum:
Josefina Altés, coordinadora del Programa Bancs del Temps a l'estat espanyol i membre de l'Associació Salut i Família explica com van nèixer i com es gestionen actualment a Catalunya i a la resta de l'Estat.

Què són els Bancs del Temps (Bdt) i com van néixer?
Els Bancs del Temps són xarxes d'intercanvi de temps (hora per hora) entre persones que s'inscriuen al projecte amb l'objectiu de donar, rebre i compartir el seu temps amb d'altres persones, generalment del seu entorn més

proper (veins i veïnes del barri on viuen o treballen). A Barcelona, el primer Banc del Temps va ser inaugurat a finals de 1998 dins d'un projecte europeu de conciliació de vida laboral i familiar liderat per l'Associació Salut i Família, compartit amb Itàlia i Portugal, comptant amb el suport de l'Ajuntament. Actualment l'Associació Salut i Família coordina una xarxa de Bancs del Temps arreu de l'estat espanyol.

Qui els gestiona?
Hi ha tres models de gestió de les secretaries del BdT. El primer i el que es fa servir a Barcelona, mitjançant voluntariat. El segon model es el gestionat per personal tècnic del propi Ajuntament, com seria el cas del BdT de Badalona. El tercer model és el gestionat de forma compartida per personal tècnic contractat pel propi Ajuntament amb el suport de voluntariat, com és el cas d'Arenys de Mar.

Exactament en un BdT què s'intercanvia?
Els Bancs del Temps són **espais de sociabilitat** on s'intercanvien habilitats, coneixements i serveis puntuals, com acompanyaments, o petites tasques domèstiques. Cada hora que un usuari ofereix a un altre es cobrada pel donant per mitjà d'un taló de temps que ingresa en el seu compte corrent d'hores. Aquest capital el podrà fer servir tanmateix per demanar qualsevol tipus de servei que figuri al llistat del seu BdT.

Quins bancs del temps estan en funcionament a Barcelona? Existeixen a altres municipis de Catalunya? I a la resta de l'estat espanyol?
A Barcelona, tenim Bancs del Temps als barris de **Bon Pastor**, **Gràcia**, **Sant Martí**, **Raval**, **La Barceloneta**, **Sarrià-Sant Gervasi** i s'està treballant la posada en funcionament del Banc del Temps al barri de Can Baró-Guinardó. També hi ha un BdT al Departament d'Interior de la Generalitat de Catalinya destinat únicament als seus treballadors/es.
Dins la xarxa coordinada des de l'Associació Salut i Família a Catalunya hi ha Bancs del Temps a : **Sant Cugat**, **Badalona**, **Gavà**, **Vilanova i la Geltrú**, **Cerdanyola**, **Arenys de Mar**, **Santa Maria de Palautordera** , **Santa Perpètua de Mogoda**, **Cambrils** i s'están posant en marxa a Sant Joan Despí i Ripollet.
A més i seguint el model barceloní, s'han obert Bancs del Temps a : **Bilbao, El Escorial, Vigo, Madrid, Málaga, Mallorca, La Rioja, etc.**

Quines van ser les primeres experiències de bancs del temps al món? Com van sorgir i en quins models es basaven?
El model de Banc del Temps que hem anat engegant a l'estat espanyol, es basa en el **model italià** de les **associacions de dones** que treballaven l'estudi i el repartiment dels temps, al llarg dels anys noranta, si bé es coneix que amb anterioritat ja existien xarxes d'intercanvi tant d'objectes com de temps arreu del món, especialment a Europa i Estats Units.

En aquest sentit les dones hi han tingut un paper important.

Les dones han posat en marxa els Bancs del Temps, pràcticament a tot arreu. Sobretot en la primera etapa del seu funcionament la majoria dels BdT es van obrir per iniciativa d'associacions de dones amb el suport d'administracions com la regidoria de la Dona dels Ajuntaments, el Instituto de la Mujer de España, etc. i la participació en el projecte era el 100% femenina. Actualment les darreres estadístiques ens donen una participació del **35/40% masculina** a la majoria dels BdT

Quins usos fem del temps a la societat contemporània actual? Quines mancances cobreixen en aquest sentit els BdT?
El temps te un valor important en la societat actual, que s'està replantejant la seva manera de fer-lo servir.
Els **moviments "slow"** que impulsen una nova filosofia de vida, basada en una manera més tranquil.la de gaudir-la, promouen les activitats "lentes" com la lectura, les passejades , la jardineria, etc. on el temps és bàsic per obtenir-ne un bon resultat. Des dels Bancs del Temps es dona suport i s'organitzen totes aquestes activitats entre els seus usuaris/es. El repte seria que al llarg dels propers anys els Bancs del Temps esdevinguin "**illes de desacceleració**".
Els Bancs del Temps no substitueixen aquelles tasques que són pròpies de les administracions o les famílies, si be són un bon suport per a totes elles.

Els Bdt tenen a veure amb les crisis econòmiques?
Si be algú podria pensar que els Bancs del Temps són un projecte d'economia alternativa que en temps de crisi poden substituir a l'economia tradicional, aquesta hipotèsi no s'ha vist encara confirmada. Avui per avui, el

projecte dels BdT és una **eina de suport i sociabilitat** , però no substitueix un lloc de treball, o un servei que hagi de donar l'administració. Posarem com exemple el fet que des del Banc del Temps es pot fer un servei de petit bricolatge, com penjar una prestatgeria o canviar una bombeta fosa, però no es farà una instal.lació elèctrica, que per fer-la necessita d'un **professional** que respongui de la feina feta i compleixi les lleis establertes.

Quin és el perfil d'usuari estàndard d'un banc del temps?

El perfil de la persona usuària del Banc del Temps, és molt divers i depen fortament del **context social i cultural** on està implantat. Cada vegada més les estadístiques ens mostren un ampli ventall de perfils : **joves, persones grans, ciutadans autòctons, immigrants, homes i dones**, etc.

Com a coordinadora del projecte, quina valoració global en fas?
El Banc del Temps és un projecte que encara té moltes possibilitats obertes de desenvolupament. L'inici de **models nous**, com el Banc del Temps Escolar, o el Banc del Temps temàtic (BdT de la música) ens obre un munt de noves possibilitats. La coordinació d'intercanvis entre Bancs del Temps de diferents comunitats autònomes o fins i tot de diferents països, també ens permetrà ampliar i fer créixer el nombre de Bancs del Temps en pocs anys.
La **incorporació de voluntariat jove**, persones que es jubilen a bona edat i que tenen ganes de gestionar projectes con el del BdT permetrà també consolidar projectes d'intercanvi que necessiten temps per organitzar-los.
El finançament del projecte, tant per a la seva posada en marxa com per la seva continuïtat, és fonamental. D'aquí la importància del **suport financer** de les Administracions, Fundacions i Entitats bancàries, que hauràn de mostrar-se sensibles a aquest model de voluntariat d'anada i tornada , on tothom té la mateixa consideració i el mateix valor, afavorint el seu desenvolupament.
La consolidació de la xarxa de Bancs del Temps que coordina l'Associació Salut i Família, arreu de l'estat espanyol, amb la incorporació de nous Bancs del Temps i la col·laboració amb d'altres xarxes europees permetrà que la filosofia d'aquest projecte d'intercanvi de temps s'escampi encara més. També, en un futur no massa llunyà, es vol aconseguir la creació d'una **coordinadora europea** de Bancs del Temps, un objectiu en el que es treballa des d'ara mateix.

Quin futur els espera als bancs del temps?
Els bancs del temps tenen una bona perspectiva de futur. L'interès que desperten en el **sector més jove** de la societat i la incorporació de persones amb ganes de donar impuls a una **nova manera d'entendre la vida**, utilitzant aquest tipus de projectes com a mitjà per interrelacionar-se amb la **comunitat** més propera i també a través de les noves tecnologies amb les més llunyanes, li asegura un bon lloc en el futur de les **xarxes socials**. L'Associació Salut i Família des del seu paper d'entitat coordinadora facilitarà les millores necessàries a les secretaries actuals, informant de les novetats que van sorgint i que permeten millorar-ne la gestió, i formant als i les gestors/es mitjançant tallers de formació impartits per professionals de cada camp.

Més informació:

Bancs del Temps escolar

Banc del Temps a Gràcia (Barcelona)

Banc del Temps a l'Ateneu Popular de Ponent (Lleida)

Banc del Temps a Reus

Mapa dels Bancs del Temps a Catalunya i l'Estat Espanyol

Etiquetes: associació salut i familia, Josefina Altés, banc del temps, economia social